

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO
NR. IX-1007 9 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIP-1590**

2019 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. lapkričio 7 d. sprendimo Nr. SV-S-963 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Nepritarti Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 9 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-1590 (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Nors Įstatymo projekte teikiamomis mokestinėmis priemonėmis siekiama paskatinti įmones imtis įvairių socialinių iniciatyvų, tačiau neatsižvelgiama į tai, kad Įstatymo projekto tikslai iš esmės jau yra įgyvendinti galiojančiomis mokestinėmis priemonėmis, kurios sudaro sąlygas, taikant mokesčių lengvatas, darbdaviams skatinti darbuotojų motyvaciją – pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies nuostatas apmokestinamieji vienetai (toliau – vienetai), apskaičiuodami apmokestinamąjį pelną, iš pajamų gali atskaityti visas išlaidas darbuotojų naudai, jeigu ši darbuotojų gauta nauda pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas yra gyventojų pajamų mokesčio objektas, t. y. vienetų darbuotojams suteikta nauda, kuri pripažįstama pajamomis natūra, apmokestinama (kaip darbo užmokestis) tik vieną kartą (gyventojų lygiu), o vieneto patirtos išlaidos mažina vieneto apmokestinamąjį pelną. Be to, pagal Pelno mokesčio įstatymo 26 straipsnio 2 dalies nuostatas, kai konkretaus darbuotojo gautos individualios naudos neįmanoma nustatyti, iš pajamų gali būti atskaitomos 5 proc. per mokestinį laikotarpį darbuotojams apskaičiuoto darbo užmokesčio, nuo kurio skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, sumos neviršijančios dėl tokios naudos teikimo patirtos išlaidos, jeigu tokios naudos teikimas numatytas vieneto kolektyvinėje sutartyje ir šia nauda turi teisę naudotis visi to vieneto darbuotojai.

Taip pat nors Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme įtvirtintas bendras principas, kad darbuotojo iš darbdavio gautos pajamos, nesvarbu kokia forma, t. y. pinigais ar natūra, apmokestinamos, tačiau ir šiuo metu pagal galiojančias šio įstatymo nuostatas tam tikroms gyventojų iš asmens gautoms su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusioms pajamoms jau yra taikomos mokestinės lengvatos, pavyzdžiui, iki 200 eurų natūra iš darbdavio gauti prizai ir dovanos, darbuotojo naudai darbdavio mokamos draudimo įmokos už papildomą (savanorišką) sveikatos draudimą, neviršijant 25 procentų priskaičiuoto darbo užmokesčio, darbdavio darbuotojo naudai sumokėta suma už geležinkelio ar kelių viešojo transporto bilietus

ir kita laikomi neapmokestinamosiomis pajamomis, t. y. neapmokestinama nei darbuotojo, nei darbdavio lygiu.

2. Įstatymo projektu siūlomos nustatyti naujos gyventojų pajamų mokesčio lengvatos savo esme neatitiktų Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 212.3 papunkčio nuostatų, pagal kurias gyventojų pajamų mokesčio lengvatos turėtų būtų taikomos tik ekonomiškai ir socialiai pagrįstais atvejais, pavyzdžiui, įmokoms į kaupiamuosius pensijų fondus ar už studijas mokėti.

3. Kadangi Įstatymo projektu siūlomas ženklus neapmokestinamųjų pajamų išplėtimas, padidėtų tikimybė, kad darbdaviai, sumažinę darbuotojams mokamus atlyginimus pinigais, dalį darbo užmokesčio mokėtų gyventojų pajamų mokesčiu ir valstybinio socialinio draudimo įmokomis neapmokestinamomis natūrinėmis išmokomis, dėl ko valdžios sektoriaus biudžetas netektų pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybinio socialinio draudimo įmokų. Įvertinti šių netekimų sumas sudėtinga, nes sunku prognozuoti darbdavių ir darbuotojų elgseną, priėmus Įstatymo projektą. Darant prielaidą, kad 5 procentai verslo sektoriaus įmonių 10 procentų darbo užmokesčio fondo sumos skirtų darbuotojų vaikų (įvaikių) poilsio stovyklų, lopšelių ir darželių išlaidoms, reabilitacijos paslaugoms apmokėti, gyventojų būsto kredito palūkanoms sumokėti, preliminariniu vertinimu, valdžios sektoriaus netekimai sudarytų apie 25 milijonus eurų per metus. Nekompensuojant šio netekimo kitomis pajamomis didinančiomis ar išlaidas mažinančiomis priemonėmis (pavyzdžiui, naujo mokesčio įvedimu, mokesčio bazės išplėtimu, neterminuotu lengvatos panaikinimu ar kitų ilgalaikių išlaidų mažinimu), būtų bloginamas valdžios sektoriaus balansas bei apsunkinamos galimybės siekti Lietuvos stabilumo 2018 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 387 „Dėl Lietuvos stabilumo 2018 metų programos“, nustatytų fiskalinių tikslų 2018–2021 metais siekiant perteklinio valdžios sektoriaus. Be to, atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto įsigaliojimas siūlomas 2019 m. liepos 1 d., būtina įvertinti, kad Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme dėl Įstatymo projekto įsigaliojimo galimi valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų netekimai nenumatyti.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

FM Teisės departamento
Direktorius
Valdas Kasėta
2019-07-13

2019-07-13

2019-07-13